

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. vasario 27 d. Nr. 21RE-
(AG-13/04-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ingos Morkvėnienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjo viešosios įstaigos (duomenys neskelbtini) skundą atsakovui Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas viešoji įstaiga (duomenys neskelbtini) (toliau – pareiškėjas) skundu prašo: 1) pripažinti neteisėtu Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos (toliau – Prezidento kanceliarija) vilkinimą (neveikimą) – t. y. atsakymo pagal pareiškėjo paklausimų turinį ir (ar) rašytinio motyvuoto atsisakymo nepateikimą per Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus terminus į pareiškėjo 2025 m. lapkričio 13 d. paklausimą, pareiškėjo reg. Nr. TK-P-2025-11-13-002-DS (toliau – Paklausimas 1); 2025 m. lapkričio 13 d. paklausimą, pareiškėjo reg. Nr. TK-P-2025-11-13-003-DS (toliau – Paklausimas 2); 2025 m. lapkričio 13 d. paklausimą, pareiškėjo reg. Nr. TK-P-2025-11-13-004-DS (toliau – Paklausimas 3); 2025 m. lapkričio 13 d. paklausimą, pareiškėjo reg. Nr. TK-P-2025-11-13-006-DS (toliau – Paklausimas 4); 2025 m. lapkričio 21 d. paklausimą, pareiškėjo reg. Nr. TK-P-2025-11-13-011-DS (toliau – Paklausimas 5); 2025 m. gruodžio 3 d. paklausimą, pareiškėjo reg. Nr. TK-P-2025-12-03-012-DS (toliau – Paklausimas 6); 2) įpareigoti Prezidento kanceliariją per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo paklausimus ir pateikti pareiškėjui rašytinius, motyvuotus ir teisėtus atsakymus pagal kiekvieno paklausimo turinį arba pateikti rašytinius motyvuotus atsisakymus teikti informaciją, nurodant konkretų teisinį pagrindą ir motyvus.

Pareiškėjas paaiškina, kad jis yra viešosios informacijos rengėjas, įregistruotas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje. Pareiškėjo kaip juridinio asmens duomenys ir veiklos pobūdis taip pat patvirtinti Juridinių asmenų registro išrašu.

Pareiškėjas su paklausimais el. paštu kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Prezidento kanceliarija į pareiškėjo paklausimus pateikė tik automatinius el. laiškus, kuriuose nurodė, jog paklausimai gauti. Šiuo atveju, Prezidento kanceliarija per Įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus terminus nepateikė atsakymo pagal paklausimų turinį ir nepateikė rašytinio motyvuoto atsisakymo teikti informaciją. Net jei Prezidento kanceliarija pateiktų atsakymus praleidusi Įstatyme nurodytus terminus, tai nepaneigtų šio skundo pagrindo, nes ginčijamas būtent atsakymo (ar rašytinio motyvuoto atsisakymo) nepateikimas per Įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus terminus.

Atsakovas Prezidento kanceliarija atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas paaiškina, kad Prezidento kanceliarijoje buvo gautas 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimas 1 (el. laiškas) dėl Slovakijos konstitucinių pataisų ir jų poveikio žmogaus teisėms bei

demokratijai, 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimas 2 (el. laiškas) dėl Tarptautinio valiutos fondo rekomendacijų Lietuvos migracijos politikos srityje, 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimas 3 (el. laiškas) dėl valstybės vadovo viešų iniciatyvų ir vakcinacijos skatinimo politikos, 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimas 4 (el. laiškas) dėl viešų diskusijų apie piliečių pasirengimą gynybai, 2025 m. lapkričio 21 d. Paklausimas 5 (el. laiškas) dėl Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) prezidento Donaldo Trumbo paskelbto 28 punktų „taikos plano“ ir Lietuvos pozicijos, 2025 m. gruodžio 3 d. Paklausimas 6 (el. laiškas) dėl siūlymų areštuoti Volodimirą Zelenskį.

Pažymi, kad Prezidento komunikacijos grupė 2026 m. sausio 27 d. pareiškėjui el. paštu (duomenys neskelbtini) išsiuntė atsakymą į pareiškėjo paklausimus. Kadangi Prezidento kanceliarija jau pateikė atsakymą į pareiškėjo el. laiškais siūstus paklausimus, įpareigojimas pateikti atsakymą netenka prasmės.

Atsakovas Prezidento kanceliarija pateikė atsiliepimo papildymą. Atsakovas nurodo, jog į pareiškėjo 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimą 4 (el. laišką) dėl viešų diskusijų apie piliečių pasirengimą gynybai ir į 2025 m. gruodžio 3 d. Paklausimą 6 (el. laišką) dėl siūlymų areštuoti Volodimirą Zelenskį, pareiškėjui 2026 m. sausio 28 d. pateikė atsakymą Prezidento komunikacijos grupė.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl įpareigojimo Prezidento kanceliariją išnagrinėti pareiškėjo paklausimus.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimu 1 (el. laišku) kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Pareiškėjas pateikė šiuos klausimus: „1. Kaip, Jūsų vertinimu, Slovakijos konstitucinis sprendimas gali paveikti Europos Sąjungos teisės viršenybės principą bei Europos Teisingumo Teismo sprendimų privalomumą, kurį Lietuva yra įsipareigojusi gerbti? Jūsų vertinimu, ar tokios konstitucinės pataisos, ribojančios lyties pripažinimą, įvaikinimo teisę bei švietimo turinio laisvę, gali tapti precedentiniu pavojumi žmogaus teisių apsaugai Europos Sąjungoje? Kokius konkrečius pavojus Jūs matytumėte šiuo aspektu? 3. Kokias realias grėsmes demokratijos principams Jūs išvelgiate Slovakijos sprendime konstituciškai suteikti nacionalinei teisei viršenybę prieš ES teisę tam tikrose srityse, susijusiose su „nacionaline tapatybe“? 4. Kokių veiksmų, Jūsų manymu, turėtų imtis Lietuva nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu, kad panašios tendencijos nepakenktų mūsų teisinės valstybės principams ir piliečių teisėms?“

Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimu 2 (el. laišku) kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Pareiškėjas pateikė šiuos klausimus: „1. Kaip Jūs vertinate TVF rekomendaciją skatinti aktyvią migracijos politiką ir ar, Jūsų nuomone, Lietuvos visuomenė pakankamai suvokia ekonominę ir socialinę naudą, kurią gali duoti darbo imigracija? 2. Jūsų vertinimu, kokių priemonių turėtų imtis Lietuvos institucijos, kad formuotų objektyvų, faktais grįstą visuomenės požiūrį į imigraciją ir jos naudą valstybei? 3. Kaip, Jūsų vertinimu, galėtų būti kuriama nacionalinė komunikacijos strategija, skirta migrantų integracijai, tarpkultūriniam dialogui ir visuomenės informavimui apie migracijos poveikį Lietuvos raidai?“

Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimu 3 (el. laišku) kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Pareiškėjas pateikė šiuos klausimus: „1. Kiek, pagal Jums prieinamus naujausius duomenis, asmenų Lietuvoje buvo paskiepyti sustiprinamosiomis COVID-19 vakcinomis per 2024–2025 metus? 2. Kaip Jūs vertinate asmeninio Jūsų, kaip Lietuvos Respublikos Prezidento, pavyzdžio svarbą skatinant gyventojus pasiskiepyti nuo COVID-19, ir ar planuojate prisidėti prie visuomenės sąmoningumo stiprinimo viešosiomis iniciatyvomis ar komunikaciniais veiksmais?“

Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimu 4 (el. laišku) kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Pareiškėjas prašė atsakyti: „Maloniai prašome atsakyti: ar, Jūsų vertinimu, nuo minėtų pareiškimų ir diskusijų padėtis dėl piliečių ir karių pasirengimo gynybai pasikeitė palankiai ar nepalankiai, ir ar lietuviai jau yra pasiruošę žudyti kitą lietuvį?“

Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 13 d. Paklausimu 5 (el. laišku) kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Pareiškėjas pateikė šiuos klausimus: „1. Kaip Jūs vertinate JAV prezidento Donaldo Trumbo 28 punktų „taikos planą“ dėl karo Ukrainoje pabaigos? 2. Kurie šio plano aspektai, Jūsų vertinimu, galėtų turėti tiesioginės įtakos Lietuvos nacionaliniam saugumui ir regiono geopolitinei pusiausvyrai? 3. Ar Lietuva

planuoja pateikti savo oficialią poziciją dėl minėto plano ir jei taip – kada ją planuojama viešai pristatyti?“

Pareiškėjas 2025 m. gruodžio 3 d. Paklausimu 6 (el. laišku) kreipėsi į Prezidento kanceliariją. Pareiškėjas pateikė šiuos klausimus: „Prašome Jūsų atsakyti, kaip Jūs vertinate siūlymus areštuoti Volodimirą Zelenskį ir jo artimiausius bendražygius? Ar Lietuva, Jūsų nuomone, turėtų pritarti tokiai iniciatyvai? Ar, priešingai – ar Lietuva galėtų suteikti V. Zelenskiui (ar jo aplinkai) saugų politinį prieglobstį, jeigu jam iškiltų grėsmė dėl galimo suėmimo?“

Prezidento kanceliarija 2026 m. sausio 27 d. el. paštu atsakė į pareiškėjo paklausimus. Dėl vakcinacijos skatinimo politikos, Prezidentas nurodė, jog visuomenės sveikatos priežiūra, užkrečiamųjų ligų valdymas yra Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamos sritys. Dėl Lietuvos migracijos politikos, Prezidentas nurodė, jog Lietuvai reikalinga gerai valdoma, legali ir efektyvi migracija, kuri stiprintų valstybę ir neprisidėtų prie šalies tapatybės silpninimo. Taip pat informavo, kad 2025 m. spalio mėnesį Prezidento iniciatyva įvyko skirtingų institucijų atstovų diskusija migracijos politikos klausimais. Dėl Slovakijos konstitucinių pataisų, Prezidentas nurodė, kad Slovakijos teisinė sistema neturi įtakos Lietuvos teisės sistemai. Kiekviena valstybė priimdama nacionalinius teisės aktus, savarankiškai sprendžia kokias nuostatas įtvirtinti. Pabrėžė, jog Lietuvos Respublika imasi visų reikalingų priemonių, kad būtų užtikrintas tiek Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tiek Europos Sąjungos teisės įgyvendinimas. Dėl 28 punktų „taikos plano“, Prezidentas nurodė, kad yra ne kartą yra akcentavęs, jog bet koks taikos planas turi atitikti tarptautinės teisės principus, numatyti besąlygišką ugnies nutraukimą, stiprinti Ukrainos pozicijas politinėje, karinėje ir ekonominėje srityse bei užtikrinti Ukrainos ir Europos Sąjungos įtraukimą į sprendimus dėl būsimos Europos saugumo architektūros.

Prezidento kanceliarija 2026 m. sausio 28 d. el. paštu atsakė į pareiškėjo paklausimus. Dėl diskusijų JAV viešojoje erdvėje, susijusių su Ukrainos vadovybe, Prezidentas nurodė, kad Prezidento kanceliarija neturi galimybių komentuoti JAV viešojoje erdvėje vykstančių diskusijų. Dėl piliečių pasirengimo gynybai ir savanorių vaidmens, Prezidentas nurodė, jog Lietuva turi būti pasirengusi visuotinei gynybai. Tai reiškia, kad ne tik Lietuvos ginkluotosios pajėgos, centrinės ir vietos valdžios institucijos, bet ir kiekvienas pilietis, nevyriausybinės organizacijos bei bendruomenės turi žinoti savo vaidmenį ir būti pasirengę prisidėti prie valstybės gynybos. Taip pat informavo, kad Prezidento kanceliarija kartu su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija yra sukūrusios specialų testą, padedantį piliečiams nustatyti savo galimą vaidmenį valstybės gynyboje: <https://lrp.lt/lt/mano-vieta-valstybes-gynyboje/42259>.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje yra ne kartą pažymėta, kad savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus paprastai reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka veiksmų pagal kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti. Tokiu atveju paprastai iš esmės yra skundžiamas tam tikras institucijos neveikimas (pvz., žr. LVAT 2006 m. spalio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-S6-351/2006, 2014 m. birželio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-858-442/2014, 2018 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-849-968/2018).

Viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmus yra suprantamas toks šio asmens neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą (žr., pvz., LVAT 2012 m. sausio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS602-84/2012; kt.).

Šiuo atveju susiklostė situacija, kad pareiškėjui pasikreipus į Komisiją dėl įpareigojimo Prezidento kanceliariją atlikti veiksmus (išnagrinėti Paklausimą 1, Paklausimą 2, Paklausimą 3, Paklausimą 4, Paklausimą 5, Paklausimą 6) atsakovas įvykdė šį reikalavimą, t. y. iš byloje esančių duomenų nustatyta, jog Prezidento kanceliarija 2026 m. sausio 27 d. ir 2026 m. sausio 28 d. el. laiškais pateikė atsakymus į pareiškėjo paklausimus.

Kaip matyti Prezidento kanceliariją pateikdama pareiškėjui atsakymus, praleido Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 4 dalyje nurodytą 20 darbo dienų terminą, t. y. atsakė pavėluotai. Tačiau LVAT dėl procedūrinio termino sprendimo priėmimui yra nurodęs, kad viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas nedaro negaliojančiu

administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui (žr., pvz., LVAT 2023 m. kovo 29 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-379-821/2023).

Pareiškėjas skunde nurodo, kad į Prezidento kanceliariją kreipėsi kaip viešosios informacijos rengėjas. Taigi, atsakymai į paklausimus turėjo būti pateikti per Įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje (Komisijos pastaba: Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje) nustatytą terminą.

Komisija, pasisakydama dėl pareiškėjo argumentų, pažymi, kad šioje byloje sprendžiamas klausimas, ar atsakovas pateikė atsakymą į pareiškėjo paklausimus. Kaip minėta, atsakovas 2026 m. sausio 27 d. ir 2026 m. sausio 28 d. el. laiškais atsakė pareiškėjui į paklausimus, todėl pareiškėjo teisė gauti atsakymą yra įgyvendinta. Šiuo atveju, pareiškėjo argumentai dėl Įstatymo 6 straipsnio 4 dalies yra teisiškai nereikšmingi, nes Komisija nevertina Prezidento kanceliarijos atsakymų turinio. Taip pat nevertina ar atsakymai buvo pateikti vadovaujantis Įstatymo nuostatomis (įskaitant per Įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytą terminą), ar vadovaujantis Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875.

Administracinių teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (atitinkamai ir Komisija) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas. Išnykus ginčo dalykui skundo reikalavimas yra atmetinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (žr., pvz., LVAT 2016 m. rugsėjo 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2130-662/2016; 2021 m. spalio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2991-968/2021).

Byloje nustačius, jog pareiškėjo paklausimai yra išnagrinėti, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimą įpareigoti Prezidento kanceliariją atsakyti į paklausimus. Taigi, pareiškėjo skundas atmetamas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo viešosios įstaigos (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė